

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ
ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ-ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

ΜΕΤΑΠΟΛΕΜΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ-ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Χώρες του Α' κόσμου	Χώρες του Β' κόσμου <i>Πρώην σοσιαλιστικές χώρες</i>	Χώρες του Γ' κόσμου <i>Νέα κράτη που ανέκυψαν από την αποαποικιοποίηση της Ασίας και της Αφρικής</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ΗΠΑ ▪ Δυτική ευρώπη ▪ Ιαπωνία	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ρωσία ▪ Πολωνία ▪ Τσεχία ▪ Σλοβακία ▪ Σερβία ▪ Βουλγαρία ▪ Ρουμανία ▪ Μαυροβούνιο κ.λπ.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ινδία ▪ Πακιστάν ▪ Σιγκαπούρη ▪ Ταϊλάνδη ▪ Ταϊβάν ▪ Κίνα κ.λπ.

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ - ΥΠΕΡΕΘΝΙΚΟΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ

Σε θέματα	Διεθνείς κυβερνητικοί οργανισμοί (ΔΚΟ)	Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Οικονομικά ▪ Επιστημονικά ▪ Τεχνολογικά ▪ Πολιτικά ▪ Αθλητικά ▪ Πολιτιστικά	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ενωμένη Ευρώπη ▪ Αμυντικοί - ασφάλειας ΝΑΤΟ, Οργανισμός Συμφώνου Βαρσοβίας, Οργανισμός για την Ασφάλεια και Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) ▪ Οικονομικοί Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, Παγκόσμια Τράπεζα, GATT (Παγκόσμια Οργάνωση Εμπορίου), Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) ▪ Κοινωνικοί - ανθρωπιστικοί - πολιτιστικοί ΟΗΕ, UNICEF, UNESCO, Συμβούλιο της Ευρώπης, Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ ▪ Αθλητικοί Διεθνής Ολυμπιακή Επιτροπή κ.λπ.	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Αθλητικές ▪ Καλλιτεχνικές ▪ Πολιτισμικές - επιστημονικές ▪ Ανθρωπιστικές Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Διεθνής Αμνηστία, Γιατροί του Κόσμου ▪ Περιβαλλοντικές Greenpeace, WWF

Για την αντιμετώπιση παγκόσμιων προβλημάτων

- Ανισότητες
- Φτώχεια
- Υποσιτισμός
- Περιβαλλοντικά
- Παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Πόλεμοι
- Τρομοκρατία
- Ασφάλεια

ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΣ ΔΥΝΑΜΕΩΝ

Παγκόσμια de facto εξουσία - G20
(η ομάδα των 20 μεγαλύτερων βιομηχανικών χωρών)

Ισχυρές χώρες
ΗΠΑ
Ενωμένη Ευρώπη {Ελλάδα}
Ιαπωνία
Ρωσία
Κίνα κ.λπ.

G77
(συσπείρωση των ασθενέστερων χωρών του Νότου)

Χώρες του Γ' κόσμου

ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

Διεθνής κοινωνία - διεθνής χώρος

Τα κράτη και οι κοινωνικές ομάδες που δρουν στον διεθνή ή παγκόσμιο χώρο συνιστούν τη διεθνή κοινωνία. Ο χώρος της υφηλίου στον οποίο εμφανίζονται πολιτικά και κοινωνικά φαινόμενα μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών ή και όλων των κρατών ονομάζεται διεθνής ή παγκόσμιος αντίστοιχα, σε αντίθεση με τον εθνικό, που ορίζεται σαφώς από τα εθνικά σύνορα ενός κράτους

Διακρατικές-Διεθνείς σχέσεις: οι σχέσεις που αναπτύσσονται μεταξύ των κρατών που μετέχουν στη διεθνή κοινωνία.

Η σημασία της διεθνούς συνεργασίας

Η ανθρωπότητα αντιμετωπίζει σήμερα *πολλαπλά και σοβαρά προβλήματα* όπως είναι: η φτώχεια, η πείνα, η καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η ρύπανση του περιβάλλοντος, η ανεργία, ο ρατσισμός, τα ναρκωτικά, τα πυρηνικά, ο πόλεμος σε όλες του τις μορφές (μεταξύ κρατών και εμφύλιοι) και τόσα άλλα δεινά, τα οποία δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από ένα μόνο κράτος, αφού η διάσταση που παίρνουν είναι παγκόσμια και όχι μόνο τοπική. Επομένως, χρειάζεται η συνεργασία και η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών της διεθνούς κοινωνίας, ώστε με βάση την κοινή συναίνεση και βούληση *τα κράτη και οι λαοί να βρουν τρόπους για να επιλύουν ειρηνικά και ισότιμα τα προβλήματα που δημιουργούνται μεταξύ τους*. Εκτός όμως από την επίλυση των κοινωνικών προβλημάτων η διεθνής οργάνωση και συνεργασία επιβάλλεται από το εμπόριο, τις επικοινωνίες, τις μεταφορές, τον τουρισμό, την τεχνολογία, τον πολιτισμό κ.ά.

Παγκοσμιοποίηση: Η μετατροπή της οικουμένης σε μια ενιαία οικονομική, πολιτική και πολιτιστική επικράτεια. Φαινόμενο κυρίως οικονομικό, το οποίο έχει κοινωνικές και πολιτικές διαστάσεις. Η παγκοσμιοποίηση δεν αποτελεί αποκλειστικά φαινόμενο της σύγχρονης εποχής αφού και στο παρελθόν υπήρχε μετακίνηση προϊόντων, γνώσεων, πληροφοριών και γενικότερα πολιτισμικών αγαθών. Το νέο στοιχείο που χαρακτηρίζει το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης είναι η άμεση και ανεμπόδιστη μετακίνηση του κεφαλαίου σε χώρες του Τρίτου κόσμου, οι οποίες αποτελούν φορολογικούς παραδείσους και διαθέτουν φθινό εργατικό δυναμικό. Η ελευθερία κίνησης του κεφαλαίου οφείλεται στην έλλειψη φραγμών και ελέγχου που είχαν στο παρελθόν τα εθνικά κράτη. Από την άλλη πλευρά, το εργατικό δεν απολαμβάνει την ίδια ελευθερία κίνησης ούτε εργασιακά δικαιώματα.

Διεθνισμός: η σύγχρονη αντίληψη ότι είναι αναγκαία η συνεργασία των εθνών για τα πνευματικά, κοινωνικά, πολιτικά και πολιτιστικά ζητήματα.

Υπερεθνικοί οργανισμοί

Όπως τα άτομα και οι ομάδες συνεργάζονται μεταξύ τους με στόχο να καλύψουν τις ανάγκες των ατόμων, έτσι και τα κράτη στον διεθνή χώρο συνεργάζονται για να καλύψουν τις ανάγκες των λαών τους και να προαγάγουν τον πολιτισμό. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και την προώθηση της συνεργασίας τα κράτη συνασπίζονται και συνεργάζονται μέσω των υπερεθνικών οργανισμών, όπως η **Ενωμένη Ευρώπη**, ο **ΟΗΕ**, οι **ΜΚΟ**.

ΜΚΟ

Οι Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις είναι κάποιες φιλανθρωπικές οργανώσεις, κάποιες οργανώσεις που ενδιαφέρονται για το περιβάλλον, κάποιες οργανώσεις που ενδιαφέρονται για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όσο και κάποιες ομάδες πολιτών που πιέζουν τις κυβερνήσεις αλλά και το κοινωνικό σύνολο για αλλαγές σε συγκεκριμένα θέματα. Πρόκειται για νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που λειτουργούν σε εθελοντική βάση. Δραστηριοποιούνται είτε σε εθνικό επίπεδο, οπότε αναπτύσσουν τη δραστηριότητά τους σε ένα κράτος (π.χ. στην Ελλάδα, η Ελληνική Επιτροπή για την Ύφεση και την Ειρήνη), είτε σε διεθνές επίπεδο, οπότε έχουν την έδρα τους σε ένα κράτος και παραρτήματα σε άλλα (π.χ. Διεθνής Αμνηστία, Γιατροί Χωρίς Σύνορα, Greenpeace κτλ.).

ΟΗΕ-Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών: Η επιθετικότητα των δυνάμεων του Άξονα, που είχε οδηγήσει στον καταστρεπτικότερο πόλεμο της ιστορίας, είχε καταδείξει και τις αδυναμίες της παλαιάς Κοινωνίας των Εθνών. Για τους λαούς που είχαν σκληρά δοκιμαστεί στον πόλεμο και αναζητούσαν ειρήνη και ευημερία ήταν εμφανής η ανάγκη για μια νέα οργάνωση της διεθνούς κοινωνίας, ικανή να κατοχυρώσει την τάξη και τη δικαιοσύνη στις διεθνείς υποθέσεις. Το 1945 ιδρύθηκε ο Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ), ο οποίος ήρθε να αντικαταστήσει την Κοινωνία των Εθνών (ΚΤΕ). Ο ΟΗΕ αποτελεί μια απόπειρα συγκρότησης ενός νέου συστήματος συλλογικής ασφάλειας. Ο καταστατικός χάρτης του ΟΗΕ αποτελεί **υποχρεωτικό Διεθνές δίκαιο**, βασίζεται στην αρχή της κυρίαρχης ισότητας μεταξύ των κρατών και απαγορεύει τη χρήση βίας, παρά μόνο για σκοπούς αυτοάμυνας.

Ευρωπαϊκή Ένωση: Μετά το 1945 η Ευρώπη, διαιρεμένη και κυριαρχούμενη από τις δύο υπερδυνάμεις, καλούνταν να αναζητήσει μια νέα θέση στον κόσμο. Την επομένη του πολέμου οι δυτικοευρωπαϊκές χώρες συνειδητοποιούσαν πλέον την ανάγκη να ξεπεράσουν τους εθνικιστικούς ανταγωνισμούς του παρελθόντος, που τόσο καταστροφή είχαν φέρει σε ολόκληρη την ήπειρο κατά τη διάρκεια των δύο παγκοσμίων πολέμων. Τα γιγάντια προβλήματα της ανασυγκρότησης και της ανοικοδόμησης, καθώς και η ανάγκη για εδραίωση της δημοκρατίας απαιτούσαν μια συνεργασία που θα υπερέβαινε τα στενά εθνικά σύνορα. Για τον λόγο αυτόν το 1955-1956 συστάθηκε μια επιτροπή για να εξετάσει τη δημιουργία **ευρωπαϊκής κοινής αγοράς** (ΕΟΚ) Το 1992 υπογράφηκε η Συνθήκη του Μάαστριχτ, που προέβλεπε τη μετεξέλιξη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στη σημερινή **Ευρωπαϊκή Ένωση** (Ε.Ε.), καθώς και τη σύσταση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης της Ευρώπης (ΟΝΕ), που θα οδηγούσε στη δημιουργία κοινού νομίσματος.

Με τον όρο λοιπόν **Ευρωπαϊκή Ένωση** νοείται η οικονομικοπολιτική ένωση ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών οι οποίες έχουν δεσμευτεί να συνεργάζονται για την ειρήνη και την ευημερία. Τα κράτη-μέλη της έχουν θεσπίσει κοινά θεσμικά όργανα στα οποία εκχωρούν ορισμένες εξουσίες τους, ώστε να λαμβάνονται δημοκρατικές αποφάσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο για θέματα κοινού ενδιαφέροντος.

Διεθνές Δίκαιο Ο όρος αναφέρεται γενικά στο σύνολο των νομικών κανόνων που αφορούν σχέσεις ανάμεσα στα κράτη και τους διεθνείς οργανισμούς.

Διεθνής κοινότητα

Σπουδαίο ρόλο στις διεθνείς σχέσεις παίζει ο εκάστοτε διεθνής συσχετισμός δυνάμεων. Η τύχη των εθνικών κρατών και της ανθρωπότητας γενικότερα δεν καθορίζεται από τη χάραξη εθνικής πολιτικής αλλά από τις εκάστοτε στρατηγικές ισορροπίες, οι οποίες διαμορφώνονται από τις χώρες που αποτελούν σε κάθε ιστορική συγκυρία τα κέντρα λήψης των παγκόσμιων αποφάσεων.(π.χ. G 20)

Διεθνή κέντρα λήψης των παγκόσμιων αποφάσεων

Στα πλαίσια της παγκοσμιοποίησης η υπεροχή της οικονομίας έναντι της πολιτικής εκφράζεται με την επιρροή που ασκούν οι διεθνείς οικονομικοί οργανισμοί στη ζωή των κρατών και επομένως στη ζωή της ανθρωπότητας. Τέτοιοι οργανισμοί είναι:

G20

Η ομάδα των είκοσι πιο ανεπτυγμένων οικονομιών του κόσμου. Τα μέλη της είναι οι ΗΠΑ, Η Γερμανία, Γαλλία, Βρετανία και Ιταλία από τις χώρες της Ε.Ε., η Αυστραλία, ο Καναδάς, Η Ιαπωνία, η Ν. Κορέα, η Σαουδική Αραβία, η Κίνα η Ινδία και η Ινδονησία από τις αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας, το Μεξικό, η Βραζιλία και η Αργεντινή από τις οικονομίες της Λατινικής Αμερικής, η Ρωσία, η Τουρκία και η Νότια Αφρική. Η Ευρωπαϊκή Ένωση, το Διεθνές νομισματικό ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα είναι επίσης ανεπίσημα μέλη της ομάδας.

Διεθνές νομισματικό ταμείο(Δ.Ν.Τ.)

Είναι ένας διεθνής οργανισμός ο οποίος επιβλέπει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα παρακολουθώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα ισοζύγια πληρωμών και προσφέροντας οικονομική και τεχνική βοήθεια όταν του ζητηθεί..

(Βικιπαίδεια)

Παγκόσμια τράπεζα

Η Παγκόσμια Τράπεζα παρέχει χρηματοοικονομική στήριξη και τεχνική βοήθεια ζωτικής σημασίας για τις αναπτυσσόμενες χώρες του κόσμου. Η Τράπεζα χορηγεί δάνεια, πιστώσεις, εγγυήσεις και τεχνική βοήθεια στις κυβερνήσεις των κρατών μελών (185, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα) σε κυβερνητικούς οργανισμούς ή σε ιδιωτικούς φορείς για τους οποίους εγγυώνται οι κυβερνήσεις(Βικιπαίδεια).

Παγκόσμιος οργανισμός εμπορίου (ΠΟΕ)

Είναι ο μοναδικός διεθνής οργανισμός που ασχολείται με τους κανόνες που διέπουν το εμπόριο μεταξύ των χωρών. Περιλαμβάνει μια σειρά από Συμφωνίες, αποτέλεσμα διαπραγματεύσεων της μεγάλης πλειοψηφίας των χωρών της παγκόσμιας κοινότητας και έχουν επικυρωθεί από τα εθνικά κοινοβούλια. Ο σκοπός του οργανισμού είναι η διευκόλυνση τόσο των παραγωγών αγαθών και υπηρεσιών, όσο και εξαγωγέων και εισαγωγέων. (Βικιπαίδεια)

Ελλάδα

Η χώρα μας συμμετέχει στους διεθνείς υπερεθνικούς οργανισμούς και από το 1981 αποτελεί μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενός θεσμού που διαφέρει από τους υπόλοιπους, αφού όλα τα κράτη-μέλη (άρα και η Ελλάδα) απολαμβάνουν ορισμένα δικαιώματα αλλά ταυτόχρονα αναλαμβάνουν και ορισμένες δεσμεύσεις/υποχρεώσεις απέναντι στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Η νέα πραγματικότητα που χαρακτηρίζει τις διακρατικές σχέσεις, δηλαδή η συμμετοχή της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση και το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης ως οικονομικό φαινόμενο με πολλαπλές κοινωνικές και πολιτικές συνέπειες, επηρεάζει (άλλοτε θετικά και άλλοτε αρνητικά) τη ζωή της ελληνικής κοινωνίας και των άλλων χωρών.